

a unui hangar aviatic cu țeșături populare”¹. Vladislav Vančura: „Spiritul și principiile modernismului reprezintă o tendință în sine și de aceea nu este deloc necesar să se descrie întâmplări din viața proletarilor, pilde moralizatoare care ne aduc aminte de străvechile idile ale literaturii iluministe pentru ca tendința să fie evidentă”². Exemplele s-ar putea înmulți cu citate din Laco Novomeský și Vítězslav Nezval. Primul declara că poezia nu trebuie să devină o servitoare a luptei politice cotidiene (în revista Šíp)³, cel de al doilea că poezia este un capriciu și că în asta ar consta și farmecul și misiunea ei socială⁴.

Nu trebuie să vedem în aceste două direcții niște contradicții de fond, ci doar două moduri diferite de a realiza aceeași misiune socială a artei. De altfel, și practica literară a creat între ei punți diverse. Și Wolker, Majerová sau Neumann au scris frumoase „inutilități” și capricii, iar Nezval și Novomeský au reacționat nu o dată vehement în versurile lor la problemele sociale ale epocii. Anii dintre cele două războaie mondiale, atât de efervescenti sub influența ideilor lui Lenin și a revoluției socialiste, reprezintă un capitol dintre cele mai interesante în literaturile cehă și slovacă. Este greu de a delimita și separa cu obiectivitate un material care și pentru istoricul literar de astăzi reprezintă o realitate încă vie.

¹ *Umění dnes a zítra*, 1922, în vol. *Výbor z díla*, I, ed. cit., p. 519.

² *Nové umění* (1924), în vol. *Poetismus*, Praga, 1967, p. 10.

³ Apud Stefan Drug, *DAV a davisti*, Bratislava, Obzor, 1965, p. 106.

⁴ *Přednáška o avantgardní literatuře* (1930), în vol. *Dílo XXIV*, Praga, 1967, p. 220–230.